

WPROWADZENIE

Zgodnie z art.18 ust.2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.), organ wykonawczy gminy, co 2 lata, sporządza raport z wykonania gminnego programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Skarżyska-Kamiennej został przyjęty Uchwałą Nr XIX/77/2004 Rady Miasta Skarżysko-Kamienna z dnia 2 grudnia 2004 r. Program ten został opracowany w maju 2004 r., a przyjęty do realizacji w grudniu 2004 r. Spowodowane to było koniecznością nanoszenia licznych poprawek i korekt powstałych w trakcie opiniowania przez merytorycznych pracowników urzędu oraz radnych rady miasta w przedkładanych przez piszącego kolejnych wersjach programu. Niezależnie od tego „Program ochrony środowiska dla miasta Skarżyska-Kamiennej” zawiera cele i zadania planowane do realizacji w roku 2004. W związku z powyższym, niniejszy raport obejmuje lata 2004-2006.

Program ochrony środowiska dla miasta Skarżyska-Kamiennej opracowany został w sposób zintegrowany z programem wojewódzkim.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* nie określa wymagań dotyczących formy sprawozdania z realizacji przedmiotowego programu.

Niniejszy raport sporządzono na podstawie danych uzyskanych z jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych celów i konkretnych zadań zaplanowanych na lata 2004 – 2006.

I. REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ ZAPLANOWANYCH DO WYKONANIA W OKRESIE OBEJMUJĄCYM LATA 2004 - 2006, ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA SKARŻYSKA-KAMIENNEJ”.

1. Gospodarka wodno-ściekowa

Cele i kierunki działań :

- 2004 r. – dokończenie budowy kolektora „C” w Skarżysku-Kamiennej;
- 2004 - 2005 r. – dokończenie budowy kanalizacji na osiedlu Dolna Kamienna;
- 2005 - 2006 r. – skanalizowanie osiedli: Pogorzałe, Bzinek, Rejów, Książęce;
- 2004 - 2006 r. – likwidacja niezorganizowanych zrzutów ścieków na obszarach skanalizowanych i nie skanalizowanych (współpraca UM z Policją, MPWiK, Starostwem);
- 2004 - 2006 r. – ochrona zasobów i jakości wód podziemnych (kontrola właściwej eksploatacji ujęć czynnych, oszczędna eksploatacji wód podziemnych);

- 2004 - 2006 r. – wprowadzenie systemu odbioru ścieków z szamb wraz z kontrolą jego realizacji (bilansowanie ilości wody dostarczanej i odbieranych ścieków);
- 2004 - 2006 r. – ochrona zasobów i jakości wód powierzchniowych (współpraca z RZGW w Warszawie, Starostwem Powiatowym), edukacja rolników w zakresie ograniczenia do niezbędnego minimum i zgodnie z okresem karencji stosowania sztucznych nawozów i środków ochrony roślin;
- 2004 -2006 r. – rozbudowa kanalizacji deszczowej z budową podczyszczalni na ujściach;
- 2005 - 2007 r. – opracowanie projektu przebudowy zbiornika wodnego „Bernatka” na rzece Bernatce (powiększenie zbiornika i modernizacja infrastruktury).

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

Lp	Zadanie	Termin realizacji	Koszt inwestycji zł
1	Budowa kolektora sanitarnego „C” w Skarżysku-Kamiennej	2002 - 2004 r.	5 894 944,34
2	Budowa kanalizacji sanitarnej w Osiedlu Dolna Kamienna	2004 – 2005 r.	1 062 705,63
3	Na bieżąco kontrolowane są przez Staż Miejską zgłoszenia dotyczące nielegalnego zrzutu ścieków. Istnieje ścisła współpraca Urzędu Miasta z Policją, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji oraz Starostwem Powiatowym.	2004 – 2006 r.	-
4	Prowadzony jest systematyczny monitoring polegający badaniu jakości wód podziemnych przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną oraz laboratorium Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp zo.o. Wyniki badania wód są podawane do publicznej wiadomości.	systematycznie	-
5	System odbioru ścieków z szamb został wprowadzony zapisami „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna” przyjętego uchwałą Nr XXXV/13/2006 Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej z dnia 21 marca 2006 r. Regulamin nakłada na właściciela nieruchomości obowiązek zawarcia umowy z upoważnioną firmą wywozową na systematyczne opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości stałych.	2006	-
6	Prowadzony jest monitoring jakości wód w zbiorniku „Bernatka” oraz „Rejów” przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Wyniki jakości wód podawane są do publicznej wiadomości. W okresie sprawozdawczym wody zbiornika „Rejów” utrzymywały się w III klasie czystości, natomiast zbiornika „Bernatka” w I klasie czystości.	systematycznie	-
7	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy 1-go Maja	13.10.2003 r. – 30.09.2004 r.	271 422,35
8	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy 17-go Stycznia	11.04.2006 r. – 05.06.2006 r.	112 567,67
9	Budowa separatora z odstożnikiem na ujściu kanalizacji deszczowej do rzeki Kamiennej w rejonie ul. Legionów	09.10.2006 r. – 03.11.2006 r.	118 489,89
10	Budowa oczyszczalni wód deszczowych z odstożnikiem na ujściu kanalizacji deszczowej do rzeki Bernatki w rejonie ul. Kasztanowej	03.10.2006 r. – 30.11.2006 r.	724 978,37
11	Budowa wodociągu w Osiedlu Dolna Kamienna ul. Piękna – Bobowskich	09.10.2006 r. – 15.12.2006 r.	357 323,15

12	Wykonanie prac naprawczych na zbiorniku „Bernatka” uszkodzonego podczas powodzi w 2002 r. Zmodernizowano przelew stały poprzez uszczelnienie spoin pomiędzy dyblami na koronie przevalu mieszanką cementowo-piaskową, wykonano falochron z bloczków betonowych na zaprawie cementowej, przygotowano i zamontowano szandory, a ponadto odmulono zbiornik i zmodernizowano plażę.	2004 r.	81.000
13	Opracowano projekt budowy przelewu wieżowego wraz z robotami zabezpieczającymi zbiornik wodny „Bernatka”	2006 r.	47 458,00
14	Przeprowadzenie prac remontowo-naprawczych celem przygotowania zbiornika wodnego „Bernatka” do sezonu letniego.	2006 r.	29 280,00

1. Dla nowo wybudowanych podczyszczaczy wód deszczowych wymienionych w tabeli w poz. 9 i 10 uzyskano pozwolenia wodno-prawne na odprowadzanie wód opadowych do rzek, co przyczyni się do uniknięcia uiszczania podwyższonych opłat za odprowadzanie wód deszczowych z ulic o nawierzchni utwardzonej.

2. W ramach ochrony przeciwpowodziowej brano czynny udział w opracowywanym na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dla miasta Skarżysko-Kamienna”.

Pozostałe zadania z dziedziny gospodarki wodno-ściekowej są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010, a są nimi:

- 2007 - 2010 r. - skanalizowanie osiedli: Pogorzałe, Bzinek, Rejów, Książęce. Inwestycja nie została wykonana zgodnie z planowanymi w programie ochrony środowiska terminami tj. w latach 2005-2006;
- 2007 - 2010 r. – dalsza rozbudowa kanalizacji sanitarnej;
- do końca 2010 r. – rozbudowa kanalizacji deszczowej wraz z budową podczyszczaczy ścieków na wylotach kanałów do odbiornika;
- 2007-2010 r. – likwidacja niezorganizowanych zrzutów ścieków na obszarach skanalizowanych i nieskanalizowanych (współpraca Urzędu Miasta z Policją, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Starostwem Powiatowym);
- 2008-2010 r. – kontynuacja ochrony zasobów i jakości wód podziemnych – współpraca ze Starostwem (likwidacja nieczynnych i rzadko używanych studni przydomowych w gospodarstwach zwodociągowanych, kontrola właściwej eksploatacji ujęć czynnych, oszczędna eksploatacja wód podziemnych).

2. Środowisko przyrodnicze i ochrona przyrody

Cele i kierunki działań:

- 2004-2006 r. – uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów zawartych w planach ochrony;
- 2004-2006 r. – pielęgnacja i urządzenie istniejących na terenie miasta terenów zielonych (parków, zieleńców, skwerów, itp.);
- 2004-2005 r. – uwzględnienie w nowo opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy, miejsc do zalesienia (uzgodnienia ze Starostwem i Nadleśnictwami);
- 2004 – 2006 r. rozpatrzenie propozycji objęcia ochroną (przez Radę Miasta lub Wojewodę na jej wniosek) jako użytku ekologiczny – podmokłych łąk na zachód od zalewu Bernatka (lub wkomponowanie w plan rozbudowy zbiornika Bernatka);
- 2004-2006 r. – utrzymanie i rozbudowa infrastruktury turystycznej.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skarżyska-Kamiennej” zatwierdzonym Uchwałą Nr 4/27/2000 Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej z dnia 27 kwietnia 2000 r. zawarte są zapisy dotyczące między innymi:

- najwyższej ochrony konserwatorskiej rezerwatu archeologicznego „Rydno”,
- zapisy na temat posiadania przez lasy w obrębie Skarżyska-Kamiennej statusu lasów ochronnych chroniących środowisko przyrodnicze wokół ośrodków miejskich,
- zapisy, co do zwiększenia funkcji ochronnych lasów np. wodochronnych, glebochronnych i chroniących cenne fragmenty przyrody,
- za najistotniejsze obszary i elementy środowiska w polityce przestrzennej uznaje się:
 - obszar otuliny Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego (granica Parku przebiega południowo - zachodnim odcinkiem granicy miasta Skarżyska-Kamiennej),
 - obszar wschodniej części miasta wchodzi w obręb Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej,
 - „miejski system obszarów chronionych”, do którego zaliczono: dolinę rzeki Kamiennej i doliny jej dopływów, kompleksy leśne (ok. 42% powierzchni miasta) stanowiące fragmenty Puszczy Świętokrzyskiej.

2. Całorocznie pielęgnowane i urządzone są istniejące na terenie miasta tereny zielone tj. parki, zieleńce, skwery, itp. Prace powyższe wykonywane są na zlecenie Wydziału Gospodarki Komunalnej i Dróg Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej.

Dodatkowo na terenach placówek oświatowych zagospodarowywane są tereny zielone poprzez tworzenie ogródków skalnych oraz nasadzanie roślin i krzewów ozdobnych. Koszty związane z tworzeniem i utrzymaniem terenów zielonych pokrywane są ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nakłady poniesione przez Gminę na pielęgnację i urządzenie terenów zielonych (zakup sadzonek drzew, krzewów, kwiatów, wież kwiatowych i kwietników) wynosiły:

w 2004 r. – 5 590zł; w 2005 r. – 15 169 zł; w 2006 r. – 10 314 zł.

3. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skarżyska-Kamiennej” uwzględnione są miejsca do zalesienia. W nowo tworzonych planach zagospodarowania przestrzennego również uwzględniane są miejsca przeznaczone do zalesienia.

4. Nie rozpatrywana jest propozycja objęcia ochroną przez Radę Miasta jako użytek ekologiczny – podmokłych łąk na zachód od zalewu „Bernatka” z uwagi na planowaną rozbudowę zbiornika w latach 2007 – 2010 r.

5. W ramach rozwoju infrastruktury turystycznej w 2005 oraz 2006 roku Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji w Skarżysku-Kamiennej zorganizowało kąpielisko strzeżone przy zbiorniku „Bernatka”.

W 2006 r. Gmina Skarżysko-Kamienna przeprowadziła prace remontowo-naprawcze celem przygotowania zbiornika wodnego „Bernatka” do sezonu letniego.

6. W okresie sprawozdawczym rozporządzeniami Wojewody Świętokrzyskiego zniesiono z wykazu pomników przyrody żywej dwa następujące drzewa: spalony dąb szypułkowy rosnący w lesie przy pomniku Powstańców 1863 r. oraz dąb szypułkowy przy ul. Kopernika 29 w Skarżysku-Kamiennej.

7. W ramach współpracy z Ministerstwem Ochrony Środowiska brano udział w pracach związanych z ustalaniem przebiegu granic obszarów Natura 2000 – Lasy Suchedniowskie.

Pozostałe zadania z dziedziny środowiska przyrodniczego i ochrony przyrody są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010.

Są to następujące działania:

- 2007-2010 r. – pielęgnacja i urządzenie istniejących terenów zielonych – parków, zieleńców, skwerów itp., dalsze zwiększanie ich powierzchni w obrębie miasta i gminy;
- 2007-2010 r. – współpraca ze Starostwem i Nadleśnictwami w kwestii zalesień;
- 2008-2010 r. – podejmowanie działań w celu objęcia ochroną obiektów najcenniejszych pod względem przyrodniczym;
- 2008-2010 r. – utrzymanie i rozbudowa infrastruktury turystycznej.

3. Powietrze atmosferyczne

Cele i kierunki działań:

- od 2004 r. – propagowanie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych – umieszczenie stosownych informacji w wydziale budownictwa i ochrony środowiska (współdziałanie ze Starostwem Powiatowym w Skarżysku-Kamiennej);
- od 2004 r. – propagowanie zagadnienia termorenowacji budynków (współdziałanie ze Starostwem Powiatowym, ZBK „Administrator”, Spółdzielnią Mieszkaniową w Skarżysku-Kamiennej);
- od 2004 r. – propagowanie zamiany standardowych nośników energii (węgiel, miał, koks) na bardziej ekologiczne (gaz, olej, drewno, trociny). Propagowanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych - edukacja ekologiczna;
- od 2004 r. – likwidacja pozostałych kotłowni węglowych w obiektach użyteczności publicznej – montaż instalacji zasilanych gazem, olejem lub kotłów niskoemisyjnych;
- od 2004 r. – nawiązanie współpracy z administracją wojewódzką w zakresie kontroli i bieżącej aktualizacji jednostek gospodarczych z terenu gminy wprowadzających substancje zanieczyszczające do powietrza atmosferycznego;
- w 2005 r. – wprowadzenie do ankietowych badań opinii publicznej zagadnień dotyczących celowości i możliwości przyłączenia części domków jednorodzinnych do miejskiej sieci ciepłowniczej, lub sieci znajdujących się w pobliżu kotłowni zasilających większych odbiorców.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. W roku 2006 w ramach likwidacji niskiej emisji dokonano remontu kotłowni w Przychodni Rejonowej Nr 2 SP ZOZ „Przychodnie Miejskie” przy ul. Legionów w Skarżysku-Kamiennej. Remont polegał na montażu dwóch ekologicznych kotłów w miejsce starego węglowego oraz modernizacji instalacji grzewczej. Koszt powyższej inwestycji wyniósł 209 998,37 zł, z tego 135 000 zł zostało pokryte ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2. Propagowane są także zagadnienia z zakresu termorenowacji budynków. Działania mające na celu remonty i docieplenia budynków podejmowane są na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna przez zarządców budynków w ramach posiadanych możliwości i środków finansowych.

3. Komórka Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Skarżyska-Kamiennej ściśle współpracuje z administracją wojewódzką i powiatową w zakresie kontroli i bieżącej aktualizacji jednostek gospodarczych z terenu gminy wprowadzających substancje zanieczyszczające do powietrza atmosferycznego, gleby i wód.

Pozostałe zadania z dziedziny powietrza atmosferycznego są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010.

Są to następujące działania:

- 2007-2010 r. – kontynuacja likwidacji kotłowni węglowych;
- 2007-2010 r. – kontynuacja propagowania wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych i termorenowacji budynków; kontynuacja współpracy z administracją wojewódzką w zakresie kontroli podmiotów emitujących zanieczyszczenia;
- 2007-2010 r. – rozbudowa systemu ciepłowniczego miasta, stosowanie paliw ekologicznych, uzbrajanie emitorów w urządzenia oczyszczające.

4. Zasoby surowców mineralnych

Cele i kierunki działań:

- 2004 –2006 r. – współpraca ze Starostwem Powiatowym w zakresie uporządkowania gospodarki surowcami mineralnymi na terenie gminy.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

Na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej nie stwierdzono nielegalnego wydobywania surowców mineralnych.

Na lata 2008 – 2011 zaplanowana jest ścisła współpraca ze Starostwem Powiatowym w sprawach związanych z eksploatacją surowców mineralnych oraz monitoring ich wydobycia.

5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Cele i kierunki działań:

- 2005 r. – wykonanie inwentaryzacji terenów po eksploatacji lokalnej surowców mineralnych w kontekście przeznaczenia ich do rekultywacji (współpraca ze Starostwem Powiatowym w Skarżysku-Kamiennej).

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. Na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej znajduje się kopalnia piachu na osiedlu „Łyżwy II”, którego eksploatacja prowadzona jest przez podmiot gospodarczy zgodnie posiadaną

koncesją wydaną przez Geologa Wojewódzkiego. Kopalnia w latach 2004-2006 była w trakcie eksploatacji i nie przewidywano dla niej prac rekultywacyjnych.

2. W ramach ochrony powierzchni ziemi i gleb przeprowadzono prace rekultywacyjne na składowisku odpadów komunalnych „Łyżwy” w Skarżysku-Kamiennej. Przeprowadzenie w/w prac nakazane było decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 grudnia 2003 r.

Zrealizowano następujące prace:

w 2004 r.

- wykonano piezometr zwierciadła wody – koszt 2 562,00 zł
- wykonano brodzik dezynfekcyjny – koszt 20 751,00 zł
- wykonano badanie odcieków ze składowiska – koszt 4 270,00 zł

w 2005 r.

- opracowano projekt badań dla wykonania sieci pomiarów biogazu – koszt 4 148,00 zł
- określono ilości i produktywności gazu składowiskowego – koszt 3 904,00 zł
- wykonano otwory odgazowujące – koszt 15 494,00 zł
- opracowano dokumentację zamknięcia i rekultywacji składowiska – koszt 23 668,00 zł

w 2006 r.

- dokonano budowy drenażu ze zbiornikiem otwartym odcieków – koszt 1 048 120,95 zł

Pozostałe zadania z dziedziny powierzchni ziemi i gleb są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010.

Są to następujące działania:

- 2010 r. – podjęcie pierwszych działań mających na celu zmianę sposobu użytkowania gruntów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg;
- 2008-2010 r. – kontynuacja bezwzględnej ochrony obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków i wykluczenie terenu ich występowania z zabudowy;
- 2008-2010 r. – ochrona terenów cennych przyrodniczo przed udostępnianiem dla działalności gospodarczej

6. Hałas i vibracje

Cele i kierunki działań:

- 2004 - 2006 r. – modernizacja dróg i układu sieci drogowej w celu zmniejszenia poziomu hałasu,
- do 2007 r. – uczestniczenie (np. poprzez proponowanie monitorowanych obszarów) w okresowym monitorowaniu przez WIOŚ poziomu hałasu na wybranych obszarach miasta i gminy.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. W celu zmniejszenia poziomu hałasu Gmina Skarżysko-Kamienna w latach 2004-2006 dokonała modernizacji i przebudowy:

- w 2004 r. - 2 400 m² dróg na kwotę 875 000 zł,
- w 2005 r. - 2 496 m² dróg na kwotę 522 000 zł,
- w 2006 r. - 5 924 m² dróg na kwotę 1 817 000 zł.

Pozostałe zadania z dziedziny hałasu i wibracji są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010.

Są to następujące działania:

- do 2010 r. – uczestniczenie w okresowym monitorowaniu przez WIOŚ poziomu hałasu na wybranych obszarach gminy.

7. Promieniowanie elektromagnetyczne

Cele i kierunki działań:

- 2004-2005 r. – sporządzenie rejestru terenów zagrożonych promieniowaniem elektromagnetycznym.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. Komórka ochrony środowiska Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej posiada bieżącą ewidencję terenów zagrożonych promieniowaniem elektroenergetycznym, bowiem wydaje decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację tego rodzaju przedsięwzięć.
2. Jako cele długoterminowe na lata 2007-2010 planuje się uwzględnienie w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących istniejących i projektowanych obiektów promieniowania niejonizującego wraz ze wskazaniem stref II stopnia.

8. Tereny przemysłowe

Cele i kierunki działań:

- 2005-2006 r. – przy współpracy ze Starostwem i właścicielami działek sporządzenie rejestru terenów przemysłowych z istniejącym skażeniem środowiska, wykonanie badań podstawowych komponentów środowiska (wody, gleby, grunty) na zinwentaryzowanych terenach przemysłowych;
- 2006 r. – opracowanie planów rekultywacji terenów zdegradowanych (współdziałanie ze Starostwem, właścicielami działek).

1. W ramach prac mających na celu likwidację zdegradowanych terenów przemysłowych wykonano szereg działań na terenach po byłych Zakładach Chemicznych „Organika Benzyl” w Skarżysku-Kamiennej:

- w 2004 r. usunięto i zutylizowano przez firmę „LOBBE” Dąbrowa Górnicza 7,5 tony odpadów poprodukcyjnych za kwotę 12 037 zł
- w 2005 r. Spółka z o.o. „Hydrogeotechnika” wydobyła i przekazała do unieszkodliwienia gromadzone w stalowym zbiorniku w ziemi odpady poprodukcyjne w ilości 5 ton
- w 2005 r. z terenu „Benzylu” zebrano i przekazano do utylizacji 48 ton gleby i ziemi znajdującej się w okolicy zbiornika. Koszty poniesione na realizację zadania w 2005 roku wyniosły 25 140 zł.
- w latach 2005-2006 dokonano wyburzeń budynków zagrażających bezpieczeństwu zgodnie z decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

2. W ramach przygotowywanego projektu dotyczącego rewitalizacji terenów miejskich i poprzemysłowych zinwentaryzowano tereny stanowiące zagrożenie dla środowiska w celu ich zrewitalizowania w ramach przygotowywanego projektu.

Na 2008 r. planowane są kolejne etapy koordynacji prac dotyczących rekultywacji wybranych terenów przemysłowych (współdziałanie ze Starostwem oraz właścicielami działek).

9. Poważne awarie przemysłowe i drogowe

Cele i kierunki działań:

- 2004 r. – aktualizacja procedury postępowania w przypadku awarii drogowej
(współdziałanie służb: Straż Pożarna, Policja, Pogotowie Ratunkowe, WIOŚ).

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. Od 2004 r. funkcjonuje, w formie zarządzenia Prezydenta Miasta „Plan reagowania kryzysowego miasta Skarżyska-Kamiennej” zawierający procedury reagowania w przypadku awarii przemysłowych i drogowych. Plan jest rokrocznie aktualizowany. Określa on sposoby postępowania i współdziałania ze służbami takimi jak: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policji, Pogotowie Ratunkowe i WIOŚ.

Na lata 2007-2010 planowana jest dalsza aktualizacja procedur postępowania w przypadku awarii drogowych oraz koordynacja prac służb: Straży Pożarnej, Policji, Pogotowia Ratunkowego, WIOŚ.

10. Edukacja ekologiczna

Cele i kierunki działań:

- 2004 - 2005 r. dalsza współpraca z Urzędem Marszałkowskim w zakresie edukacji ekologicznej: Począwszy od roku szkolnego 2004/2005 skoordynowanie na terenie całej gminy akcji „Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi” i „Sprzątanie Świata” pomiędzy szkołami szczebla podstawowego, gimnazjalnego i ponadpodstawowego (konkurs powiązany z nagrodami), jak również organizacjami o charakterze społecznym (np. LOP, ZHP) czy instytucjami (np. Nadleśnictwa, Koła Łowieckie). Ustanawianie przez szkoły „patronatu” nad miejscami o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
- Od 2005 – 2006 r. wprowadzenie do lokalnej prasy cyklicznych artykułów związanych z ochroną środowiska, a także prawnymi i ekonomicznymi jej aspektami.

Stopień realizacji zaplanowanych zadań:

1. Gmina Skarżysko-Kamienna począwszy od 2004 r. czynnie włącza się w działania edukacyjne poprzez koordynację konkursów ekologicznych i przyrodniczych, działań i akcji mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców.

Działania edukacyjne zrealizowane przez Gminę Skarżysko-Kamienna w 2004 r.:

- zakup dwustronnych map ściennych dla szkół podstawowych i gimnazjów (mapy z ukształtowaniem powierzchni ziemi, siecią hydrograficzną, pasmami góorskimi, wyżynami, nizinami, trasami komunikacyjnymi, użytkowaniem ziemi, ośrodkami: przemysłowymi, naukowymi, wypoczynkowo-rekreacyjnymi, Parkami Narodowymi i Krajobrazowymi, stanowiskami i rezerwatami fauny i flory, przyrody nieożywionej, polami bitew, zabytkami regionów). Zakupiono 12 szt. w/w map na kwotę 2 016 zł.
- zakup plansz dydaktycznych dla przedszkoli – 10 kompletów (bezpieczeństwo, dobre nawyki, przeciwieństwa, owoce, warzywa, zwierzęta hodowlane) na kwotę 2 430 zł.
- Działania edukacyjne na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna realizowane były także w ramach Związku Międzygminnego „Utylizator”.

W 2004 r. realizowany był „Program edukacji ekologicznej w zakresie promującym selektywną zbiórkę surowców wtórnych i zagospodarowania odpadów komunalnych”.

W ramach programu edukacyjnego w dniach od 14 czerwca do 31 października 2004 r. w placówkach oświatowych przeprowadzone zostały konkursy polegające na zbiórce butelek typu PET, puszek aluminiowych oraz makulatury.

Pierwszy konkurs na najbardziej efektywnie zorganizowaną zbiórkę butelek typu PET pochodzenia komunalnego – Lato/Jesień 2004 przeznaczony był dla dzieci przedszkolnych.

Następny konkurs na najbardziej efektywnie zorganizowaną zbiórkę puszek aluminiowych pochodzenia komunalnego – Lato/Jesień 2004 przeznaczony był dla uczniów szkół podstawowych.

Kolejny konkurs polegał na zbiórce makulatury. W konkursie na najbardziej efektywnie zorganizowaną zbiórkę makulatury pochodzenia komunalnego – Lato/Jesień 2004 brali udział uczniowie szkół gimnazjalnych.

W trakcie trwania wszystkich konkursów ekologicznych w 2004 r. udało się pozyskać 4 804 kg butelek plastikowych typu PET, 523,82 kg puszek aluminiowych oraz 31 095 kg makulatury.

Działania edukacyjne zrealizowane przez Gminę Skarżysko-Kamienna w 2005 r.:

- Koordynacja konkursów ekologicznych wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych;
- Sponsoring w zakresie zakupu nagród dla laureatów konkursów ekologicznych – zakup nagród na kwotę 1 316 zł;
- Organizacja konkursu na najładniejszy ogród skalny oraz zagospodarowanie terenu wokół przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. Na zakup materiałów (sadzonek, podłoża) przeznaczono z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 12 195 zł;
- Po jego rozstrzygnięciu na nagrody dla laureatów przeznaczono kwotę 23 998 zł, za którą nagrodzone jednostki zakupiły materiały dydaktyczne związane z ekologią.
- W 2005 r. kontynuowana była realizacja „Programu edukacji ekologicznej w ramach Związku Międzygminnego „Utylizator” w zakresie promującym selektywną zbiórkę surowców wtórnych i zagospodarowania odpadów komunalnych. W okresie od czerwca do listopada 2005 r. zorganizowanych zostało pięć następujących konkursów:
 - „Zbierajmy butelki – są cennym surowcem” przeznaczony dla dzieci przedszkolnych,
 - „Zbierajmy makulaturę – jest cennym surowcem” przeznaczony był dla uczniów szkół podstawowych,
 - „Zbierajmy butelki – są cennym surowcem” przeznaczony dla uczniów szkół gimnazjalnych,
 - konkurs na opracowanie albumu na temat zagospodarowania odpadów komunalnych przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
 - konkurs na projekt edukacyjny na temat selektywnej zbiórki surowców wtórnych wdrożony w życie i angażujący największy procent dzieci i młodzieży szkolnej przeznaczony dla wszystkich placówek oświatowych.

W trakcie trwania konkursów w 2005 r. pozyskano łącznie 8 035,30 kg butelek plastikowych typu PET oraz 69 076,70 kg makulatury.

Realizacja powyższych konkursów umożliwiła utrwalenie przez uczniów zasad prawidłowej segregacji odpadów oraz wykształcenie umiejętności rozróżniania odpadów na te, które można powtórnie wykorzystać. Uczniowie poznali również możliwości przekształcania odpadów na pełnowartościowe produkty oraz nauczyli się prawidłowej klasyfikacji odpadów do różnych grup surowców wtórnych.

Działania edukacyjne zrealizowane przez Gminę Skarżysko-Kamienna w 2006 r.:

- W 2006 r. na edukację ekologiczną z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wydatkowano kwotę 26 076 zł, z czego na:

- zakup nagród dla laureatów szkolnych i międzyszkolnych konkursów ekologicznych przeznaczono 2 820 zł,
- dofinansowanie imprez ekologiczno-turystycznych – 5 104 zł,
- akcje edukacyjne w zakresie postępowania z odpadami (druk ulotek i broszur, produkcja i emisja filmów edukacyjnych) – 14 152 zł,
- zakup map edukacyjnych dla szkół i przedszkoli (ochrona przyrody, obszary Natura 2000) – 4 000 zł.

- Gmina poprzez Związek Międzygminny „Utylizator” w 2006 r. kontynuowała realizację „Programu edukacji ekologicznej w zakresie promującym selektywną zbiórkę surowców wtórnych i zagospodarowania odpadów komunalnych”. W 2006 r. zrealizowano dwa konkursy.

Pierwszy konkurs pn. „Konkurs piosenki ekologicznej” przeznaczony był dla dzieci przedszkolnych i szkół podstawowych. W każdej placówce oświatowej były przeprowadzone wewnętrzne eliminacje, z których zostali wyłonieni uczestnicy etapu międzyszkolnego.

Drugi konkurs pn. „Dzień wiedzy o odpadach” przeznaczony był dla dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych. Czynny udział w konkursie „Dni wiedzy o odpadach” brało 6 840 uczniów.

2. Gmina Skarżysko-Kamienna rokrocznie koordynuje ogólnopolską akcję „Sprzątanie Świata” poprzez zakup worków, rękawic, zapewnienie transportu i utylizację odzyskanych odpadów, wyznaczanie terenów do sprzątania.

3. Gmina jest także koordynatorem obchodzonego w placówkach oświatowych Międzynarodowego Dnia Ziemi. Współfinansuje wszelkie działania i konkursy organizowane w tym dniu.

4. W ramach działań edukacyjnych w 2005 r. do lokalnej prasy wprowadzone zostały artykuły związanych z ochroną środowiska, a w szczególności z gospodarką odpadami na

terenie miasta Skarżyska-Kamiennej, systemem selektywnej zbiórki i sposobem postępowania z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi.

5. W ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego corocznie zbierane są dane ankietowe na temat planowanych akcji edukacyjnych, konkursów, festynów ekologicznych i innych działań planowanych do realizacji. Na podstawie ankiet opracowywana jest oferta programowa działań z zakresu edukacji ekologicznej na terenie województwa świętokrzyskiego.

Pozostałe zadania związane z edukacją ekologiczną są zadaniami długoterminowymi, zaplanowanymi do realizacji na latach 2007-2010.

Są to następujące działania:

- 2008-2010 r. - podnoszenie świadomości ekologicznej wszystkich grup społeczeństwa, polegające na wykształceniu nawyków wdrażania zrównoważonego rozwoju, dbałości o stan środowiska i oszczędnego korzystania z jego zasobów (współpraca z Urzędem Marszałkowskim, szkołami, itd.);
- 2008-2010 r. - stworzenie powszechnego dostępu do informacji dotyczących problematyki ochrony środowiska (witryny internetowe, broszury, publikacje).

11. Gospodarka odpadami

Cele i kierunki działań z zakresu gospodarki odpadami na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna szczegółowo określone zostały w „Planie gospodarki odpadami dla Związku Międzygminnego „Utylizator””. Powyższy plan został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Nr XIX/77/2004 Rady Miasta w Skarżysku-Kamiennej z dnia 2 grudnia 2004 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami uchwałą Rady Miasta z dnia 21 marca 2006 r. został przyjęty „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna”, w którym zawarte zostały zapisy na temat zasad odbioru odpadów, ich transportu, miejsc wywozu oraz obowiązków ciążących na właścicielach nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami. Określone zostały także górne stawki opłat za wywóz i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz wywóz nieczystości ciekłych.

W ramach działań z zakresu gospodarki odpadami w 2005 r. zakupione zostało 40 sztuk pojemników do selektywnej zbiórki plastiku. Pojemniki umieszczone zostały na terenach placówek oświatowych mieszczących się w Skarżysku-Kamiennej.

Systematycznie dokonywana jest inwentaryzacja i likwidacja „dzikich wysypisk” śmieci powstających na terenie miasta. W latach 2004-2006 koszty związane z likwidacją „dzikich” wysypisk wyniosły 30 248,00 zł i pokryte zostały ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tab. Ilość zebranych odpadów i koszty likwidacji „dzikich wysypisk” śmieci.

Lp.	Rok	Ilość zlikwidowanych „dzikich wysypisk” śmieci [szt.]	Ilość zebranych odpadów [m ³]	Poniesione koszty w zł
1.	2004	75	250	9 220
2.	2005	27	145	5 800
3.	2006	25	367	15 228
Razem:		127	762	30 248

Gmina rokrocznie bierze udział w akcji „Sprzątanie Świata”, podczas której dzieci i młodzież szkolna porządkują zaśmiecone tereny. Koszty związane z przeprowadzeniem akcji tj. zakup worków, rękawic, transport i utylizacja odpadów, pokrywane były ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tab. Ilość zebranych odpadów i koszty akcji „Sprzątanie Świata”.

Lp.	Rok	Ilość zebranych odpadów [m ³]	Poniesione koszty w zł.
1.	2004	109	2 634
2.	2005	136	3 728
3.	2006	102	3 250
Razem		347	9612

W celu kompleksowego zagospodarowania odpadów utworzono dwa Gminne Punkty Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. Pierwszy zlokalizowany został na terenie Zakładu Segregacji i Odzysku Odpadów Komunalnych i Produkcji Paliwa Alternatywnego przy ul. Legionów 122 w Skarżysku-Kamiennej, natomiast kolejny na terenie Miejskich Usług Komunalnych przy ul. 1-go Maja 103. W punktach tych umieszczono pojemniki na zbiórkę odpadów niebezpiecznych w tym baterii, akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, itp.

W 2004r. przeprowadzono na terenie gminy inwentaryzację budynków z wyrobami zawierającymi azbest, a także inwentaryzację zbiorników bezodpływowych.

W ramach działań z zakresu gospodarki odpadami niebezpiecznymi w 2006 r. został opracowany i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Miasta z dnia 27 kwietnia 2006 r. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2006-2010”.

W 2006 r. zakupiono program GOMIG do ewidencjonowania stałych odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, a także ewidencji zawartych i rozwiązanych umów na wywóz powyższych odpadów. Zakupione oprogramowanie umożliwi określenie

rzeczywistej ilości odpadów powstających na terenie gminy Skarżysko-Kamienna, a także pozwoli określić właścicieli nieruchomości, którzy nie posiadają umów na wywóz odpadów z uprawnionymi podmiotami.

Stopień realizacji przyjętych w planie celów i kierunków z zakresu gospodarki odpadami opisany zostanie szczegółowo w sprawozdaniu z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla Związku Międzygminnego „Utylizator”” obejmującego okres od momentu uchwalenia planu do dnia 31 grudnia 2006 r.

PODSUMOWANIE

Najważniejszymi problemami ekologicznymi na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna są: rekultywacja terenów zdegradowanych, powstawanie „dzikich wysypisk” oraz gospodarka wodno-ściekowa w mieście, ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji deszczowej.

Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim przez świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Dlatego należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.

Realizowane w latach 2004-2006 zadania w znacznej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w mieście, zwłaszcza do eliminowania ww. problemów.

Większość zadań była realizowana zgodnie z wyznaczonymi w „Programie ochrony środowiska” celami i kierunkami.

Gmina Skarżysko-Kamienna sukcesywnie, w miarę posiadanych środków eliminuje procesy i działania szkodliwe dla środowiska. Wiele działań sformułowanych w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Skarżyska - Kamiennej” wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie na nie środków pozabudżetowych.

Część z zaplanowanych przedsięwzięć została już zakwalifikowana do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej np. uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Na niektóre zadania miasto zamierza aplikować o środki unijne oraz środki różnorodnych funduszy ekologicznych w najbliższych latach.